

Boverket

Remissvar på Boverkets förslag till föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader; med konsekvensutredning

Sammanfattning

Transportstyrelsen har i huvudsak inte tagit ställning till sakinnehållet i de regler som förs över i den nya regelmodellen eller de nya eller ändrade regler som har tillkommit.

Transportstyrelsen avråder Boverket från att utelämna allmänna råd och hänvisningar till standarder i föreskrifterna.

Transportstyrelsens synpunkter

Transportstyrelsen bedömer att om en så stor förändring av Boverkets byggregler (som att utelämna allmänna råd och hänvisningar till standarder) ska genomföras bör den samordnas och förberedas med berörda aktörer så att inte onödiga risker och kostnader uppstår innan det finns lämpliga branschregler och standarder som förutsätts för att systemet ska fungera.

Nedan följer en beskrivning av de generella problem och risker som Transportstyrelsen ser med den nya regelmodellen. Vi pekar också på en del oklarheter i konsekvensutredningen.

Utan allmänna råd eller hänvisningar till standarder kan det bli svårt för byggherrar, projektörer och kommunens byggnadsinspektörer att bedöma om ett krav i en föreskrift uppfylls med den valda lösningen eller den valda dimensioneringsmodellen. Vi saknar en värdering i konsekvensutredningen omkring risken att verifierbarheten av kraven försvåras.

Om förslaget genomförs riskerar tillämpningen av reglerna, och vad som accepteras som ett sätt att uppfylla en föreskrift, att i hög grad bero på vem som är byggherre, vem som har projekterat, samt i vilken kommun en byggnad uppförs. Utan exempelvis rekommendationer om mått på räckeshöjder i allmänna råd, lastkapacitet hos fallskyddsutrustning genom

hänvisning till produktstandarder eller hänvisningar till beräkningsmodeller i standarder för dimensionering blir det otydligt för byggherrar, projektörer och byggnadsnämnder vilka tekniska lösningar som kan antas uppfylla föreskriftskraven.

Genom att utelämna allmänna råd och hänvisningar till standarder i föreskrifterna riskeras att samhällskrav som ska uppfyllas bedöms utifrån vad som anges i handböcker, standarder, branschstandarder och branschöverenskommelser. För sådana informella ”samhällskrav” finns inte krav på att vidta de åtgärder (remiss bland annat) som föreskrivs i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning eller att de ska anmälas till EU-kommissionen i enlighet med förordningen (1994:2029) om tekniska regler. Sådana informella regler riskerar därför att bli handelshindrande och fördyrande.

Enligt Boverket kan den nya regelmodellen leda till minskade kostnader. Det saknas dock ett konkret underlag i konsekvensutredningen som visar att förslaget kommer att leda till minskade samhällskostnader, ökad effektivitet, regelförenkling etc., vilket utgör grunden för regelgivning. Exempelvis framgår inte kostnaderna för att ta fram sådana handböcker, standarder, branschstandarder och branschöverenskommelser som behövs för tillämpningen av den nya regelmodellen.

Boverket bör även överväga att samla byggreglerna i en enda författning i stället för att ha en författning för varje tekniskt egenskapskrav. Den lösningen försämrar överblicken över samtliga tekniska egenskapskrav på byggnader.

Transportstyrelsen anser vidare att bestämmelsen i 1 kap. 3 §, som låter en byggherre själv bedöma om en mindre avvikelse kan göras från föreskriftskraven, bör tas bort. Transportstyrelsen bedömer att bestämmelsen strider mot regeringsformen. Det finns ingen möjlighet för en myndighet att föreskriva att en enskild som ska tillämpa reglerna får göra mindre avvikelser från en föreskrift, utan att precisera vad som är en mindre avvikelse, då det därigenom framstår som att det är ett bemyndigande som ges att göra avvikelser.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschef Pär Norling. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog sektionschef Johan Båging, utredare Karin Edvardsson och utredare Björn Mattsson, den senare föredragande.